

◇ TOTTAS I STRÖMSTAD

foto: JOAKIM STRÖMHOLM

BLUESBRÖDRASKAPET LYFTER TAKET

Så här har det sett ut på restaurang Simona i Strömstad hela sommaren.

Från vänster Marius Miller, Norge, Flo, USA, Pelle Alsing, Stockholm, Mats Englund, Stockholm, Renee Lundin, Stockholm, Py Bäckman, Ljusne, Jonas Isacsson, Lappland, Anders Glenmark, Skåne, Dan Hylander, Nirvana.

Bosse Skoglund firade sin bästa semester någonsin i Strömstad.

Tottas trio. Flo från före detta Silver King Band samt Varmare än Körvs maskot och fanclubsledare Lill-Berit från Strömstad.

Totta Näslund håller den sista skvätten mineralvatten över huvudet, slänger kavajen över axeln och börjar gå av scenen. Hejdar sig halvvägs, sträcker ut armen mot mikrofonen och tittar ut över den vrålande, applåderande genomsveviga skaran.

—Sluta tjöta och gå hem med er nu. Nästa år kanske vi kan hålla på till tre om utskänkingsmyndigheterna lyssnar på våra böner. Och så till sist: akta er för kajkanten.

De andra musikerna har för länge sedan gått och satt sig vid sidan av scenen. Totta har själv den sista kvarten försökt avrunda den fiesta som pågått sedan slutet av juni. Han har sjungit Randy Newmans "Burn on" a capella. Han har bannat och smekt publiken för att få

den att gå, och nu är den äntligen på väg ner för trapporna från restaurang Simona. Ett stort fult åbäke till hus som reser sig som en gammal magasinsbyggnad i Strömstads hamn.

När kommunen rev Stadshotellet och gjorde parkeringsplats av förra årets Varmare än Körv-tillhåll bestämde sig Totta Näslund, Nicke Ström och Bengan Blomgren för att arrendera Simona istället. Till ett högre pris men där dom istället kan plocka in bortåt en 350 personer. Gänget har egen matsedel, egen kock och delvis egen personal.

För övrigt är allt sig likt. Sveriges rockelit tittar förbi och spelar och garvar. Garvar och spelar lite till och varenda natt bildas nya band. Musikband och vänskapsband.

Det kan verka enkelt. Bara att spela gamla hits... låtar som är vinnare i sig själv. Så är det inte. Den som hört usla versioner av "Proud Mary" och "Honky Tonk Women" vet hur plågsamt det kan vara. Det är skillnad på att tolka och att sjunga.

Totta tolkar.

Och - får man i ärlighetens namn tillägga - det gör dom flesta av gästerna denna sommar, i synnerhet Dan och Py som ger sig på just ovan nämnda klassiker. Dessutom gör dom "It's all over now" (för många gitarrsolon), "For what it's worth" och "Willin".

En repertoar som improviseras fram. Klockan fem varje eftermiddag är det lätt genomgång med gästerna hur kvällen ska se ut; och snabb repetition för dom som så behöver.

På dagarna är det tyst. Framåt eftermiddagen börjar boulekloten rulla i parken framför hålet där Statt stod. Ibland studsar en fotboll. Nikke Ström och Totta har till och med sprungit i Strömstads backar utan fotboll. Nikke sprang Lilla Maraton i stan och fick diplom.

Totta Näslund har gått ner tolv kilo och ser riktigt atletisk ut. Under fyra månader har han och Nikke inte druckit så mycket som en öl. Det blev till slut en slentrianmässig vana som inte gick att kontrollera. Och med tanke på sommarens tempo för Bluesbandet och Varmare än Körv har hälsokuren varit nödvändig.

-Första tio dagarna vi körde här nere sov vi ingenting. Vi hade dubbelbokat hela tiden. Flög till festivaler utomlands och i Sverige och spelade här. Hade ett eget chartrat plan som stod och väntade på oss, säger Nikke Ström.

Ett plan som också förgävas väntat på en passagerare vid namn Mats Ronander. Den fjärde Körven som inte hade tid i år med semesterlir.

-Jag har verkligen saknat Malla. Han har en given plats i vårt gäng och det är tråkigt att han inte är här. Det är ju inte på det viset att han behövs här för att dra folk eller så, utan han behövs som polare, som kompis.

Men det har kommit en del andra musiker till Strömstad som Nikke, Totta och Bengan från och med i sommar räknar som sina kompisar. Den norske gitarristen Marius Muller kom till stan nästan okänd och åkte hem till Norge som hjälte. När han och Raj Montana-gitarristen David Carlsson öste på som värst kändes det som ett nytt gitarristpar höll på att födas.

-Jag träffade Marius på Caféet (Opera i Stockholm) säger Nikke Ström under den sista eftermiddagen på Simona. Där sevitriser dukar bord och musiker droppar in en och en, fikar, plockar med instrumenten. Stämningen är dov och laddad. Det vilar en trött nervositet över restaurangpersonal och musiker. En spänd förväntan där oron visar sitt ansikte i slow motion. Sista kvällen med gänget är alltid lika svår att acceptera.

Nikke tuggar på kött och stekt potatis, dricker Loka mineralvatten och kaffe och fortsätter om mötet med Marius Muller.

-Jag hade aldrig hört honom spela men titlade honom i ögonen och såg vilken go' man han var. Sen ringde jag och bjöd ner honom. En ren chansning.

Nikke har annars inte behövt ringa och bjuda ner så mycket folk i år.

-Det har varit fler som ringt och velat komma än som jag ringt och kallat hit. Och det har varit svårare att bli av med folk, skrattar han så snusen är på väg att lämna sitt skydd bakom överläppen.

-Det har varit rätt många kläffriga gitarrister emellanåt.

För det är inte enstaka musiker och artister som har huvudrollen på Simona. Det är samspellet. spelglädjen... musiken. Dan Hylander

och Py Bäckman är Stjärnor, som lockade storpublik i vintras på sin turné, men här bryts barriärerna ner. Här finns ingen hög scen, inga avstånd, här står sångarna ansikte mot ansikte med publiken och båda parter tål det mötet.

Vad har varit roligast i sommar då?

En omöjlig fråga när varje dag är en helt ny dag och där varje dag är en fest. Ett tillfälle, ett ögonblick som aldrig vänder åter. Men när Nikke berättar om Fabulous Thunderbirds besök blir han ödmjuk i rösten.

-Dom var här en dag bara och hade velat stanna. Dom tyckte stämningen var otrolig. Snackade om att vi skall turnera ihop i höst. Jimmy Vaughn (gitarristen och storebrorsan till Steve Ray Vaughn) vägrade spela utan Bengan. Dom blev helt galna i honom. Den bästa gitarrist dom spelat med.

Alla älskar Bengan. När Tottas spelade på Lone Star Cafe i New York i vintras blev förre The Band-medlemmen Rick Danko lika begeistrad i Blomgren över hans sätt att få sig själv och sitt instrument att flyta över i en tidlös och hudlös fjärde dimension.

-Bengans spel har varit mer magiskt än nånsin i sommar. Nytt material har gjort att han spelat bättre. Han var så trött på dom gamla Tottas-låtarna.

Eftermiddagen går mot kväll. En kö börjar stillsamt bildas i trappan utanför restaurangen. I hamnen dukas middagsborden ombord i segelbåtarna. Vinden ligger på hårt utifrån Kosteröarna.

När mörkret sänkt sig över den lilla nordbohusländska fiskarstaden brakar jublet lös inne på Simon.

Herr Krax - en stockholmare som ser ut och låter som en yngre upplaga av Ernst Günther - inleder med Kingston Trios "Greenback dollar". Han är en av dessa hellre-än-bra-sångare som finns överallt runt världen; som gatumusiker, som pizzatrubadur, som barunderhållare, som partystörare, och nu sitter han här kringgårdad av Jesper Lindberg på steelguitar, Jukka Tolonen, gitarr, Bosse Skoglund, trummor, Nikke Ström, bas och Bengan Blomgren, gitarr. Det hinner bli "House of the rising sun" och hela den sångboken som är alltför välbekant för människor som fyllt trettio.

I andra avdelningen sätter sig äntligen Totta vid sångmikrofonen med sin stora svarta gitarr. "Suzie Q" och ena handen klämmer ihop näsan för att få till det riktigt äkta nasala Fogerty-ljudet.

I "Riders on the storm" drar Bengan av någon anledning på sig mörka glasögon och bandet gör en ypperlig tolkning av Doors-låten. Det rullar på med mer Creedence i "Down on the corner".

Före detta Grus i Dojjan-spelaren Jesper Lindberg, som för övrigt var med i den löst sammansatta gruppen Bullshit som var föregångaren till Tottas Bluesband, sa i förra pausen att han nästan aldrig vet vilken låt sångaren tänker spela. Musikerna hör inte vad som presenteras och ännu mindre tonarterna.

-Det är bara att hänga på, ler han, Totta har sin bunt med låtar och han kan blåddra fram vad som helst.

Nu blåddrar han fram "No expectations" som dom gör en överdådig version av. Jag har hört Tottas spela låten flera gånger men detta är extra.

I "Have you ever seen the rain" sjunger halva Strömstad med. Den har blivit en signatur för Varmare än Körv och gjorde redan förra året på Statt syrebristen ännu mer påtaglig.

-Här hade vi planerat en paus - men jag tror vi hoppar över den, säger Totta och fortsätter; I femton år har vi hållit på och ibland överfaller tröttheten oss, men så har vi turen att på landsvägen träffa på Bosse Skoglund.

"You can't judge a book by the cover" dunkas igång och Bosse slår ett trumsolo i Bo Diddleys gamla hit.

-Jag dör varje kväll jag spelar med Bosse, säger Totta efter låten. Och Bosse är precis som Bengan Blomgren en av dessa musiker med ett fullständigt naturligt förhållningssätt till sitt instrument. Bosse står och spelar emellanåt, klättrar runt bland kaggar och cymbaler, ser ut som om han vill krypa in i sitt trumset. Och han spelar hela tiden, slår inte.

* Spelar efter en alldeles egen melodi som han har i sitt huvud. Det är ingen solotripp, men han lyssnar så intensivt på dom andra att han uppfattar varje nyans från Nikkes bas, Bengans gitarr och inte minst Tottas sång och förstärker och bearbetar sina intryck till en egen sång. I "Like a rolling stone" senare under kvällen exploderar han plötsligt mitt i låten och bara vräker ur sig kaskader av rytmfigurer. Hans intuition säger honom att sången skall tolkas just så denna kväll och Totta vänder sig om och dör ännu en gång.

Skoglund har spelat med alla. Från svensk och utländsk jazzelit till Lill-Babs och Jokkmokks-Jocke. Han fyller snart femtio år och har i sommar upplevt sin bästa semester.

-Tänk att bara få lira. Slippa packa upp och ner och bara gå hit varje kväll och njuta och spela.

Nu sitter han där och kniper ihop ögonen, ja kniper ihop hela ansiktet av den intensiva lyckokänsla "Heart of mine" skapar. Dylan-låten som Lundell var här och sjöng i fjol. I år kom han inte men Dan Hylander kom, Py Bäckman kom och Eva Dahlgrens band, Anne-Lie Rydés band, Ola Magnell, Monica Törnell, Robert Broberg, Zilverurfarn, Peter O Ekberg och många fler kom.

Pelle Unger från Café Opera som var restaurangchef ifjol var nere som gästkrögare under en vecka. När Jens Petersons barn vill ha korv och mos och det inte finns på matsedeln och inte går att få fram ur frysen, går Unger ner på korvkiosken i Strömstad och effekterar beställningen. Det är sånt som kallas service-anda.

Men allt det där har redan hänt.

Just nu är det Bob Dylan som gäller. Neil Young, Otis Redding, The Band, Randy Newmans "Sail away" blir mäktig allsång och Ben E Kings 25 år gamla "Spanish Harlem" blir ingenting. Dom kan inte låten, upptäcker dom efter 30 sekunder. Varmare än Körv ger oss till och med Nationalteaterns "Jack the Ripper" innan dom gör kväll.

Och naturligtvis fortsätter dom med några sånger till efter att dom slutat. Men till sist står Totta ensam i bar överkropp. Det är slut. Publik och en kommunalansvarig bär fram gåvor och presenter till Totta som om han var Jesusbarnet.

Bosse Skoglund berömmar Totta. Totta berömmar Skoglund. Skoglund berömmar Bengan. Simona förvandlas till en amerikansk TV-talk-show.

Men aldrig har väl Dean Martin eller Perry Como blivit erbjuden ett och ett halvt kilo köttbullar. Ännu mindre har dom avböjt något erbjudande.

-Jag hatar köttbullar, säger Totta och beställer in en flaska champagne att bjuda sina vänner på och en liter Loka till sig själv

-Det är så kul att se hur folk fyllnar till och just när dom är igång som värst kilar man själv hem och lägger sig, flinar han sataniskt.

Utanför Simona vaktar folk på kajkanten. Segelbåtsägarna sover tryggt i sina båtar. Det är över för denna gång. Men nästa sommar kommer Korvarna igen. Det kräver helt enkelt konsten.

HÅKAN LAHGER